

Obsah

Úvod	5
Značky a skratky	7
Poznámky	7
1. POJEM SYNAGÓGA	9
1.1. <i>SYNAGÓGÉ</i>	9
1.2. <i>PROSEUCHÉ, k'néset, bét ha-k'néset</i>	9
2. PRAMENE	11
2.1. Literárne pramene	11
2.1.1. Biblické odkazy na synagógu	11
2.1.1.1. Stará zmluva	11
2.1.1.2. Nová zmluva	12
2.1.2. LXX	16
2.1.3. Mimobiblické odkazy na synagógu	17
2.1.3.1. Targúmy a kumránske texty	17
2.1.3.2. Judaistické písomníctvo	17
2.1.3.3. Spisy cirkevných otcov	18
2.2. Archeologické nálezy	19
2.2.1. Synagógy v diaspóre	19
2.2.1.1. Egypt	19
2.2.1.2. Babylon a Sýria	20
2.2.1.3. Malá Ázia a Afrika	22
2.2.2. Synagógy v Palestíne	22
2.2.2.1. Najstaršie synagógy v Palestíne	23
2.2.2.2. Synagógy v Palestíne z mladšieho obdobia	24
3. PÔVOD SYNAGÓGY	26
3.1. Synagóga v období pred exilom – protosynagóga	26
3.2. Synagóga v poexilnej dobe	27
3.3. Synagóga v makabejskom období až do roku 70	28
4. FUNKCIA SYNAGÓGY	31
4.1. Synagóga ako obecný dom	31
4.2. Synagóga ako modlitebňa	32
4.3. Synagóga ako škola	32
4.4. Synagóga ako sväte miesto	34

5. SYNAGOGÁLNA BOHOSLUŽBA	36
5.1. Chrámový kult v Jeruzaleme	36
5.2. Účastníci synagogálnej bohoslužby	37
5.3. Priebeh synagogálnej bohoslužby	39
5.3.1. Bohoslužobný čas a sviatky	42
5.3.2. Liturgický jazyk	43
5.3.3. Liturgické texty	43
5.3.4. Liturgické gestá	45
5.4. Vzťah synagógy a cirkvi v 1. – 4. storočí	45
5.4.1. Schizma medzi židmi a kresťanmi	46
5.5. Raná kresťanská bohoslužba	48
5.5.1. Pramene o bohoslužbe prvej cirkvi	49
5.5.1.1. Nová zmluva	49
5.5.1.2. Mimobiblické pramene	50
5.5.2. Vplyv synagógy na kresťanskú bohoslužbu	51
5.5.2.1. Modlitba	52
5.5.2.2. Čítanie a výklad Písma	54
5.5.2.3. Žalmy	55
5.6. Súčasná synagogálna prax	56
5.6.1. Reštrikcie rabínov týkajúce sa synagógy	57
6. ARCHITEKTÚRA SYNAGÓG	60
6. 1. Architektonické riešenie synagógy	61
6.1.1. Svätostánok ('óhel mó'éd)	61
6.1.2. Jeruzalemský chrám	62
6.1.3. Synagóga (budova)	63
6.1.3.1. Interiér synagógy	65
6.1.4. Kresťanský chrám	67
6.2. Rôznosť architektonických štýlov synagóg	68
7. ŽIDOVSKÉ NÁBOŽENSKÉ OBCE NA SLOVENSKU	73
7.1. Krátka história židov na našom území	73
7.2. Systematizácia židovského kultúrneho dedičstva na Slovensku	75
7.3. Synagógy na Slovensku	76
Záver	78
Pramene	80
Obrazové prílohy	83